

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تهران

معاونت آموزشی
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی
واحد برنامه‌ریزی آموزشی

چارچوب طراحی «طرح دوره¹» ویژه دوره‌های کارآموزی/ کارورزی²

اطلاعات کلی دوره :

عنوان دوره کارآموزی/ کارورزی: بیماری‌های داخلی و جراحی در
بارداری در عرصه
نام بیمارستان/ مرکز بالینی: بیمارستان امام خمینی و ولیعصر
نام بخش/ گروه: گروه مامایی و سلامت باروری
مسئول آموزش: مهری شمسی
اعضای هیأت علمی و آموزشی مدرس در دوره: مهری شمسی
اطلاعات تماس مسئول آموزش: 61054211
طول دوره: 10 روز

مرور اجمالی/ توصیف کلی دوره :

آشنایی فراگیران با کلیات بیماری‌های داخلی و جراحی در بارداری و نحوه تشخیص، مراقبت‌ها و اقدامات درمانی مناسب پیامدهای یادگیری مورد انتظار³:

1. Course Plan

2. ضروری است در تدوین طرح دوره‌های کارآموزی و کارورزی هریک از بخش‌های بالینی ویژه دوره پزشکی عمومی، برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه‌ریزی دوره پزشکی عمومی مد نظر قرار گرفته و در تدوین توان‌مندی‌های پایان دوره‌های مذکور، محورهای توان‌مندی مندرج در سند توان‌مندی‌های دانش‌آموختگان دوره پزشکی عمومی دانشگاه علوم پزشکی تهران، لحاظ گردد. این اسناد در تارنمای دفتر توسعه آموزش دانشکده پزشکی- منوی دبیرخانه پزشکی 90 به نشانی <http://medicine.tums.ac.ir/edo#>، قابل دسترس می‌باشند.

3. Expected Learning Outcomes

آشنایی با بیماری های زنان در بارداری
آشنایی با بیماری های ریوی در بارداری
آشنایی با بیماری های قلبی در بارداری
آشنایی با بیماری های روانی در بارداری
آشنایی با بیماری های گوارشی در بارداری
آشنایی با بیماری های غدد در بارداری
تشخیص بیماری ها در بارداری

اهم فعالیت‌های یاددهی، یادگیری متناظر با هر یک از پیامدهای یادگیری¹:
استفاده از بحث در گروه های کوچک
آموزش مبتنی بر حل مسأله
وظایف و مسؤولیت‌های کارآموزان/ کارورزان در دوره بالینی (سیاستها و ضوابط دوره):

حضور به موقع دانشجویان در بخش ها
رفتار مناسب و محترمانه با اساتید، دانشجویان، مددجویان و کارکنان بخش
حفظ حریم شخصی بیمار در هنگام شرح حال گرفتن و معاینه

نحوه ارزیابی کارآموزان/ کارورزان:

- نوع ارزیابی (تکوینی/تراکمی)
- روش ارزیابی دانشجوی
- سهم ارزشیابی هر نوع/ روش در نمره نهایی دانشجوی
 - 5 نمره حضور فعال و شرکت در بحث ها
 - 2 نمره رعایت اصول اخلاقی و پوشش حرفه ای
 - 10 نمره ارزشیابی روزانه شامل نحوه شرح حال گیری، نحوه معاینه و اقدامات تشخیصی و درمانی
 - 3 نمره ارزشیابی پایان دوره

منابع یادگیری:

بارداری و زایمان ویلیامز
بیماری زنان نواک
داخلی و جراحی هاریسون، سیسیل

سایت Uptodate

برنامه زمان‌بندی هفتگی:

روزهای دوره تاریخ و فعالیت های آموزشی
ساعت

1. برخی نکات کاربردی، در انتهای چارچوب (پیوست شماره 1) ارائه شده است.

روز اول	ساعت 13:30-7:30	آشنایی با اهداف و قوانین کارآموزی، مروری بر شرح حال، پرونده مددجو و مراقبت های مورد نیاز مددجو. تغییرات فیزیولوژیک مادر در بارداری
روز دوم	ساعت 13:30-7:30	دیابت در بارداری
روز سوم	ساعت 13:30-7:30	اختلالات فشار خون در بارداری و پره اکلامپسی
روز چهارم	ساعت 13:30-7:30	بیماری های غدد در بارداری
روز پنجم	ساعت 13:30-7:30	بیماری های قلبی و بارداری
روز ششم	ساعت 13:30-7:30	بیماری های هماتولوژیک در بارداری
روز هفتم	ساعت 13:30-7:30	بیماری های گوارشی و بارداری
روز هشتم	ساعت 13:30-7:30	بیماری های روانی و بارداری
روز نهم	ساعت 13:30-7:30	خونریزی های دوران بارداری
روز دهم	ساعت 13:30-7:30	ارزشیابی نهایی و آزمون پایان دوره

پیوست 1

نکات کاربردی پیامدهای یادگیری

پیامدهای یادگیری، ترکیبی از دانش، نگرش، مهارت‌ها و به طور کلی ویژگی‌هایی هستند که می‌خواهیم دانشجویان ما در انتهای دوره داشته باشند. در واقع به لحاظ ساختاری، پیامدهای یادگیری جملاتی هستند که توصیف می‌کنند در انتهای دوره چه انتظاری از دانشجو داریم و به عبارت دیگر دانشجو در انتهای دوره چه چیزی را باید بداند، درک کند و قادر به انجام آن باشد.

برای مثال دانشجوی دکترای تخصصی در پایان دوره ... باید بتواند ضمن آگاهی بر ضوابط پژوهش اخلاقی، اصول مرتبط را در استفاده از منابع اطلاعاتی منتشر شده، منتشر نشده و الکترونیکی به کار بندد.

فعالیت‌های یاددهی- یادگیری

منظور از فعالیتهای یاددهی، مجموعه فعالیتهایی است که استادان و دستیاران ارشد در هنگام ایفای نقش استادی، به منظور آموزش بهینه کارآموزان/ کارورزان بر عهده دارند. در این میان، استفاده از راهبردهای یاددهی-یادگیری متمرکز بر روش‌های فعال و تعاملی، موجب تقویت انگیزه و محوریت یادگیرندگان خواهد شد. نظیر بحث در گروه‌های کوچک، آموزش مبتنی بر مسأله، آموزش مبتنی بر تیم و روش‌های خودآموزی و آموزش الکترونیکی. و منظور از فعالیتهای یادگیری، مجموعه فعالیتهایی است که کارآموزان/ کارورزان به منظور ارتقای دانش و مهارت در هر یک از چرخش‌ها، موظف به انجام آنها هستند. به عنوان مثال: شرکت فعال در راند¹، گراند راند² و ژورنال کلاب³، رایه کنفرانس‌های آموزشی⁴

روش‌های ارزیابی کارآموزان/ کارورزان

ارزیابی کارآموزان/ کارورزان به صورت تکوینی (در طول دوره آموزشی و با هدف ارائه بازخورد و اصلاح عملکرد فراگیر و یا با اختصاص سهمی از نمره نهایی به آن، تأثیرگذار در ارزیابی پایانی دانشجو) و پایانی (در پایان دوره آموزشی به منظور تصمیم‌گیری و قضاوت در خصوص میزان یادگیری فراگیر) و با بهره‌مندی از انواع روش‌های ارزیابی صورت می‌پذیرد:

- **ارزیابی دانش نظری⁵** با استفاده از انواع آزمون‌های کتبی اعم از تشریحی، صحیح و غلط، چند گزینه‌ای، جور کردنی، استدلال محور و ...
- **ارزیابی عملکردی⁶** در محیط‌های شبیه سازی شده برای مثال با استفاده از آزمون بالینی ساختارمند عینی⁷ به عنوان یکی از مصادیق بارز آزمون‌های ویژه ارزیابی عملکرد
- **ارزیابی در محیط کار⁸** با ذکر فعالیتهایی که کارآموزان/ کارورزان به طور مستقل و یا با راهنمایی استاد در محیط‌های کار واقعی انجام می‌دهند. نظیر انجام پروسیجرهای مختلف و با استفاده از انواع روش‌های ارزشیابی در محیط کار مانند:
 - ارزشیابی 360 درجه⁹
 - بررسی پورت فولیو¹⁰ و لاگ بوک¹¹

1. Round
2. Grand Round
3. Journal Club
4. Didactic Conferences

5. بر طبق برنامه‌های آموزشی دوره‌های کارآموزی و کارورزی مصوب کمیته برنامه‌ریزی دوره پزشکی عمومی، سهم ارزیابی نظری در دوره کارآموزی نباید بیش از 50 درصد نمره نهایی ارزیابی کارآموزان بوده و در دوره کارورزی نباید بیش از 25 درصد نمره نهایی ارزیابی را به خود اختصاص دهد.

6. Performance Based Assessment
7. Objective Structured Clinical Examination (OSCE)
8. Workplace Based Assessment
9. Multi Source Feedback (MSF)
- 10 Portfolio
- 11 Logbook

- استفاده از Global rating form¹
- استفاده از روش‌هایی مانند DOPS²، Mini-CEX³ و ... با هدف ارزیابی در طول دوره (ارزیابی تکوینی)

1. در پایان هر چرخش بالینی، توسط عضو هیأت علمی مربوط، در خصوص ابعاد مختلف توانمندی‌های مورد انتظار دانشجویان به صورت کلی، انجام می‌شود و بر طبق برنامه‌های آموزشی مصوب دوره پزشکی عمومی، در دوره کارآموزی، سهم اختصاص یافته به این روش ارزیابی، حداکثر 50% ارزیابی نهایی کارآموز بوده و در دوره کارورزی، حداقل 40% و حداکثر 75% ارزیابی نهایی کارورز می‌باشد. این شکل از ارزیابی نیاز به مجموعه روشنی از شاخص‌های عملکرد دارد که با توجه به ارتباطی که با توانمندی‌های مورد انتظار برای فراگیران دارند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردارند. در این روش، عملکرد فراگیر با استفاده از یک مقیاس درجه بندی، در هر یک از حوزه‌های توانمندی، مورد ارزیابی قرار گرفته و به او امتیاز داده می‌شود.

2. مشاهده مستقیم مهارت‌های بالینی **Direct Observation of Procedural Skills**: روشی است که به طور ویژه، برای ارزیابی مهارت‌های عملی (پروسیدرها) طراحی شده است. در این روش فراگیر در حین انجام پروسیجر، مورد مشاهده قرار می‌گیرد و عملکرد وی بر اساس یک چک لیست ساختارمند، ارزیابی می‌شود. با این روش، بعد از هر بار انجام آزمون، نقاط قوت و ضعف فراگیر شناسایی می‌شوند. فرایند مشاهده فراگیر در حدود ۱۵ دقیقه و ارائه بازخورد به وی حدود ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

3. **Mini Clinical Evaluation Exercise**: در این نوع آزمون، یکی از اعضای هیأت علمی، عملکرد فراگیر را در مواجهه با بیمار مشاهده می‌کند و سپس با استفاده از مقیاس درجه‌بندی به هر کدام از توانمندی‌های فراگیر، در فرمی که به همین منظور تهیه شده است، نمره می‌دهد. در این نوع آزمون انتظار می‌رود عملکرد فراگیر در طول ترم در چند مواجهه و با استفاده از ارزیابان متفاوت، ارزیابی شود.